

3. Kuryshko, L.A. (2014). *A record-keeping and control of joint activity are without creation of legal entity*. Abstract to PhD dissertation, Accounting, Analysis and Audit. Zhytomyr State Technological University, Zhytomyr, 21p. (in Ukr.).
4. Lavrinenko, A.R. (2010). *Razvitie metodik ucheta i audita sovmestnoj dejatel'nosti dogovorom prostogo tovarishhestva* [Development of methods of accounting and auditing of joint activities under partnership agreements]. Navapolack, Russia, 184 p. (in Russ.).
5. Lukashova, I.O. (2008). Joint ventures without legal entity: legal and accounting aspects. *Visnyk Donets'koho natsional'noho universytetu ekonomiky i torhivli imeni Mykhajla Tuhan-Baranovs'koho* [Announcer of the Donetsk national university of economy and trade of Mykhajlo Tuhan-Baranovs'ky], vol. 4/2(36), pp. 107-113 (in Ukr.).
6. *Guidelines on accounting of joint activity without establishment of legal entity*, №1873 from 30.12.11. Available at: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-metodichnih-rekomendacii-z-buhgalterskogo-doc83665.html> (in Ukr.).
7. Moshenskyj, S.Z., Olijnyk, O.V. (2007). *Ekonomichnyj analiz* [Economic analysis]. PP "Ruta", Zhytomyr, 704 p. (in Ukr.).
8. Obuhova, L.A. (2000). *Sovmestnaja dejatel'nost': organizacija, buhgalterskij uchet, nalogooblozhenie, likvidacija* [Sovmestnaya activities: Organization, accounting and auditing, taxation, elimination]. Registr, Minsk, Bilorus, 32 p. (in Russ.).
9. Ministry of Finance of Ukraine (2000). *Position (standard) of record-keeping 12 the "Financial investments"*, of the on April 26, № 91. Available at: <http://www.minfin.gov.ua/file/link/340526/file/> (Accessed 26 April 2000) (in Ukr.).
10. Shesterniak, M.M. (2009). The theoretical basis of joint activities in the legal field of Ukraine. *Nauka i ekonomika [Science and Economics]*, vol. 4 (16), pp. 222–230 (in Ukr.).

УДК 65.011

М. Є. Скрипник, к.е.н.,

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація

Досліджуються складові методичної основи системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Зазначається, що система обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством – це велика система, яка інтегрує в собі різні підсистеми та методи і підпорядковує їх досягненню мети інформаційного забезпечення процесу управління. Доводиться, що система обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством є відкритою системою, яка знаходиться в динамічній взаємодії з навколишнім середовищем. Ця взаємодія обумовлена метою інформаційного забезпечення потреб користувачів системи в умовах мінливого економічного середовища. У зв'язку з цим пропонуються формування інформаційної бази про фінансово-господарську діяльність економічного суб'єкта на основі даних фінансової звітності, виходячи з синтезу методик обліку, аналізу та аудиту, за допомогою збору, реєстрації, узагальнення, аналізу та контролю.

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення, система управління, інформаційна база, облік, аналіз, аудит, планування.

УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЕМ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Аннотация

Исследуются составляющие методической основы системы учетно-аналитического обеспечения управления предприятием. Отмечается, что система учетно-аналитического обеспечения управления предприятием – это крупная система, которая интегрирует в себе различные подсистемы и методы и подчиняет их достижению цели информационного обеспечения процесса управления. Доказывается, что система учетно-аналитического обеспечения управления предприятием является открытой системой и находится в динамическом взаимодействии с окружающей средой. Это взаимодействие обусловлено целью информационного обеспечения потребностей пользователей системы в условиях меняющейся экономической среды. В связи с этим предлагается формирование информационной базы о финансово-хозяйственной деятельности экономического субъекта на основе данных финансовой отчетности, исходя из синтеза методик учета, анализа и аудита, с помощью сбора, регистрации, обобщения, анализа и контроля.

Ключевые слова: учетно-аналитическое обеспечение, система управления, информационная база, учет, анализ, аудит, планирование.

Постановка проблеми. Ефективний розвиток сучасного підприємства відбувається на тлі постійного і безперервного ускладнення основних елементів організаційної структури управління, стилю і поведінки керівництва, ринків, системи мотивації, організації роботи тощо. Прийняття управлінського рішення як тактичного, так і стратегічного характеру має базуватися на достовірній оперативній інформації з необхідною деталізацією. Отже, виникає потреба розробки принципів і процедур, складових методичної основи системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Однією з основних функцій обліково-аналітичної системи є аналітична функція, що реалізується за рахунок формування великих масивів інформації про стан і рух фінансово-господарських активів підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В економічній літературі використовуються різні визначення стосовно обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємством: «інформація для прийняття рішень», «інформаційне забезпечення» (Х. Андерсон, М. А. Вахрушина, К. Друрі, Д. Кондуелл, М. І. Кутер, Б. Нидлз, Я. В. Соколов, Дж. Фостер, Ч. Т. Хорнгрен, А. Д. Шеремет); «інформаційне поле підприємства» (О. Д. Каверіна, В. А. Чернов); «обліково-інформаційна система» (Л. П. Хорунжий); «аналітичне забезпечення» (А. Ф. Іонова, Г. В. Савицька, М. М. Селезньова); «обліково-аналітичне забезпечення» (О. В. Алексєєва,

І. В. Алексеєва, І. М. Багата, С. А. Бороненкова, М. А. Вахрушина, О. Е. Миколаєва, Ю. В. Радченко, Ф. Б. Ріполь-Сарагосі, К. Уорд), з яких, на нашу думку, найбільш точними є останні.

Метою статті є дослідження сучасних підходів стосовно визначення складових системи обліково-аналітичного забезпечення процесу управління підприємством для підвищення ефективності його діяльності, підвищення рівня конкурентоспроможності, перспективної оцінки тенденцій зміни результатів діяльності.

Виклад основного матеріалу. Різні користувачі інформації переслідують різні цілі в проведенні аналізу господарської діяльності. Комерційна інформація, доступна лише підприємству, може бути надана стратегічним інвесторам і державним фіскальним органам. Проте відкрита фінансова звітність може зацікавити як партнерів по бізнесу, так і кредиторів (комерційні банки), а також дрібних власників (акціонерів) тощо. При цьому кожною групою користувачів переслідується свій інтерес, який і визначає в кожному конкретному випадку мету проведеного аналізу та його обліково-аналітичне забезпечення.

Важливе місце в структурі аналітичної підсистеми займає управлінський аналіз, оскільки орієнтує аналітичні результати на потреби керівництва і дозволяє максимально використовувати сукупність інформаційних даних в аналізі. Він є видом економічного аналізу в якості кодифікаційного показника типу інформації, що використовується [7].

Одним з основних завдань зовнішнього (фінансового) аналізу є оцінка фінансового стану і виявлення можливостей підвищення рівня ефективності підприємства в цілому. Проте в даному аналізі недоліком є відсутність оперативності, що не дозволяє менеджерам своєчасно оцінювати досягнуті результати, розрахувати ефективність діяльності окремих структурних підрозділів, оперативно використовувати отриману інформацію в управлінських цілях.

Згідно з твердженнями Д. М. Васильківського, для ефективного управління комерційною діяльністю необхідно проводити комплексний і всебічний аналіз діяльності підприємства, і тільки тоді можна всебічно досліджувати його діяльність і визначити перспективи його подальшого розвитку. Таким чином, завдання управлінського аналізу полягають в оперативній аналітичній обробці всіх даних з метою виявлення суттєвих відхилень від плану. Швидке реагування на відхилення в окремих підрозділах підприємства становить найважливішу особливість оперативного аналізу [4].

Управлінський аналіз об'єднує три види внутрішнього аналізу: ретроспективний, оперативний і перспективний, кожен з яких вирішує конкретні завдання. Даними для проведення аналізу виступають облікові

реєстри і звітні форми бухгалтерського та інших видів обліку. Така інформація визначає перший етап підготовки даних для управлінських рішень, другий етап – їх аналіз і оцінка.

Таким чином, управлінський аналіз можна розглядати як проміжний щабель обліково-аналітичного забезпечення процесу управління підприємством, який виділяється в самостійну підсистему, що є елементом системи управління підприємством. Аналіз минулої і майбутньої діяльності підприємства є інформаційною базою для прийняття управлінських рішень, за допомогою яких аналіз підприємства проводиться комплексно. Провівши дослідження економічної літератури, систематизуємо існуючі в даний час визначення обліково-аналітичного забезпечення процесу управління підприємством (табл. 1).

Таблиця 1

Дослідження сутності обліково-аналітичного забезпечення системи процесу управління вченими-економістами *

Автор	Визначення
1	2
Л. О. Волощук	Єдність підсистем обліку, аудиту та аналізу, взаємодіючих через інформаційні потоки в процесі формування і передачі оперативної та якісної обліково-аналітичної інформації для забезпечення обґрунтованості та ефективності прийняття управлінських рішень у системі управління підприємством, а також зовнішніми користувачам
Н. Голячук	Компонент інформаційного забезпечення управління підприємством дозволяє розв'язувати функціональні завдання управління, забезпечуючи керівництво повною та достовірною інформацією про господарські процеси та зв'язки із зовнішнім середовищем
А. Г. Загородній	Сформована на засадах системного підходу форма організації усіх видів обліку та аналізу, метою якої є забезпечення менеджерів підприємства та інших зацікавлених осіб інформацією для прийняття поточних і стратегічних управлінських рішень, а також для контролю за їх реалізацією
Т. Г. Камінська	Обліково-аналітичне забезпечення – досить складна інформаційна система, тому що мова йде про різні рівні управління, численні об'єкти фінансового менеджменту
Л. Я. Тринька	Є складовою загальної системи управління, що ідентифікує коло її користувачів, їх інформаційні потреби
В. Ф. Палий, Р. Вандер Віл	Обліково-аналітичне забезпечення, перш за все, є системою управління, суть якої полягає в наданні інформації, яка необхідна або може стати в нагоді менеджерам в процесі управління підприємницькою діяльністю
О. В. Акчурина, Л. П. Солодко, О. В. Казин	Сукупність детально опрацьованих форм і методів комунікаційного зв'язку між підрозділами, забезпечення оперативності збору та обробки інформації, поточне планування діяльності структурних підрозділів, оперативний контроль за рівнем витрат матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, аналіз і прогнозування фінансового стану
О. Д. Гудзинський	Інтегрована система прийомів обліково-аналітичного забезпечення менеджменту шляхом здійснення специфічних внутрішньосистемних та загальносистемних функцій
Г. Б. Тітаренко, М. Д. Корінько	Система, що базується на даних бухгалтерського обліку, включаючи оперативні дані і використовує для економічного аналізу статистичну, виробничу та довідкову та інші види інформації. Тому обліково-аналітична система – це збір, опрацювання та оцінка всіх видів інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень на макро- і макрорівнях

1	2
З. Гуцайлюк	Основне призначення інформаційної бухгалтерської системи у формуванні окремих інформаційних потоків для потреб управління виробничою і фінансово-господарською діяльністю господарюючих суб'єктів, або інформаційне забезпечення власників та інших замовників даних
Л. П. Хорунжий	Цілісна сукупність механізмів планування, обліку, економічного аналізу і впливу факторів, спрямована на контроль діяльності підприємства та його структурних підрозділів, покликана, з одного боку, зрівноважувати, а з іншого – сприяти діяльності менеджерів, які за родом своєї діяльності йдуть на ризик і приймають рішення в рамках інституту центрів відповідальності. Іншими словами, це інформаційний інструментарій, що дозволяє управлінському персоналу діяти, реалізуючи взаємозв'язок між цілями підприємства, засобами їх досягнення і результатами діяльності
С. В. Булгакова	Інтегроване поєднання (сукупність) властивих їй компонентів (елементів) для створення зацікавленим користувачам інформаційного забезпечення процесу прийняття стратегічних, тактичних і оперативних управлінських рішень, реалізації ними функцій управління
С. А. Ніколаєва	Система обліку, планування, контролю, аналізу доходів, витрат і результатів господарської діяльності з необхідною аналітичною деталізацією, оперативного прийняття різних управлінських рішень з метою оптимізації фінансових результатів діяльності підприємства в короткостроковій і довгостроковій перспективі
М. А. Вахрушина	Визначає обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством як бухгалтерський облік підприємства, який забезпечує її управлінський апарат інформацією, що використовується для планування, управління, контролю і оцінки підприємства в цілому, а також його структурних підрозділів
І. Г. Кукукіна	Система управління витратами і прибутком, через яку здійснюється реалізація системного підходу до ідентифікації, виміру, збору, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації, необхідної керівнику для виконання його функцій
М. І. Куттер	Взаємозв'язок оперативного, бухгалтерського (фінансового та управлінського) і статистичного обліку за рахунок спільності методології обліку в усьому господарстві держави, а також показників прогнозування, обліку та звітності
Я. В. Соколов	Результат інтерпретації користувачем даних, поданих у бухгалтерській звітності, що обумовлено низкою суто суб'єктивних факторів, зокрема особистим сприйняттям користувача стану справ на підприємстві до читання бухгалтерської звітності і після її аналізу
В. В. Ковальов	Сукупність інформаційних ресурсів і способів їх організації, необхідних і придатних для реалізації аналітичних процедур, що забезпечують фінансову сторону діяльності компанії
Т. П. Карпова	Процес збору вихідних даних від джерел формування первинних аналітичних даних з подальшою процедурою обробки сформованих аналітичних даних і використанням отриманої аналітичної інформації в оцінці і контролі за виробничою діяльністю
Л. М. Нікуліна	Частина процесу управління підприємством, що включає наступні елементи: 1) спеціальну методику (технологію) системних записів, об'єктивно відображають доконаний факт господарського життя підприємства, яка дозволяє об'єднати їх в єдину модель «облік-аналіз-аудит»; 2) аналітичні показники; 3) аудиторські докази
О. Д. Каверіна	Система інформації, яка виходить із основи організаційної структури управління – ієрархії функцій або сукупності бізнес-процесів
І. Н. Богатая	Система даних різних видів обліку (фінансового, управлінського, стратегічного) й інших позаоблікових даних
В. А. Чернов	Сукупність внутрішніх і зовнішніх потоків прямого і зворотного інформаційного зв'язку економічного об'єкта, методів засобів, фахівців, що беруть участь в процесі обробки інформації і розробці управлінських рішень
Г. В. Савицька	Сукупність інформаційного (планові, облікові та позаоблікові джерела) і методичного забезпечення (методи і методики аналізу) діяльності підприємств

* Джерело: узагальнено автором за даними [1-3; 5-11; 13]

Таким чином, усі перераховані вище визначення характеризують систему обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством як велику систему, яка інтегрує в собі різні підсистеми та методи і підпорядковує їх досягненню мети інформаційного забезпечення процесу управління. Система обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством є відкритою системою і знаходиться в динамічній взаємодії з навколишнім середовищем. Ця взаємодія обумовлена метою інформаційного забезпечення потреб користувачів системи в умовах мінливого економічного середовища.

Критично вивчивши існуючі визначення системи обліково-аналітичного забезпечення, сформулюємо узагальнене трактування цього поняття відповідно до сучасного стану розвитку економіки. На наш погляд, система обліково-аналітичного *забезпечення* – це сукупність взаємодіючих і взаємопов'язаних елементів, що сприяють формуванню бізнес-процесу за допомогою збору, реєстрації, оцінки, узагальнення й аналізу усіх видів інформації, яка використовується для планування діяльності, розробки, прийняття і реалізації управлінських рішень, задоволення інформаційних потреб усіх відповідних груп користувачів, а також здійснення контрольних дій з метою зниження ризиків суттєвого її спотворення.

Виходячи з проведеного дослідження, вважаємо за необхідне розглядати систему обліково-аналітичного забезпечення як багатофакторну модель взаємодії підрозділів економічного суб'єкта в ході здійснення бізнес-процесу. При цьому слід врахувати, що на організаційну структуру даної моделі найбільш суттєвий вплив мають три блоки факторів:

- 1) структура ієрархії формування інформації (підприємство в цілому, його структурні підрозділи, центри відповідальності);
- 2) діюча нормативно-правова база в галузі обліку та оподаткування у зв'язку з можливими галузевими особливостями;
- 3) інформаційні потреби внутрішніх і зовнішніх користувачів.

Отже, модель обліково-аналітичної системи забезпечення повинна носити індивідуальний характер залежно від специфіки діяльності конкретного економічного суб'єкта. В сучасних умовах зростає необхідність постійного різнобічного аналізу діяльності підприємства. Поділ обліку на фінансовий (формуючий інформацію для зовнішніх користувачів) і управлінський (дані якого призначені головним чином для менеджерів підприємств) дає можливість застосувати аналогічний підхід до систематизації економічного аналізу. У цьому сенсі виділяють фінансовий, податковий і управлінський аналіз в загальній системі економічного аналізу господарської діяльності підприємства, який ґрунтується на використанні інформаційного облікового ресурсу для прийняття управлінських рішень [5].

Доведено, що в рамках аналітичної підсистеми виділяються три елементи. При цьому аналітична підсистема впливає з облікової, а кожен структурний

елемент облікової системи – це інформаційна база формування вихідних даних аналітичної підсистеми. У контексті пропозицій автора здійснення дослідницьких процесів в обліково-аналітичній системі підприємства передбачає застосування відповідних методів. Використовуючи аналітичні процедури, можна виявити специфіку діяльності підприємства, знайти помилки у звітності, виявити найбільш ризикові ділянки та вузькі місця.

У межах системи управління циркулюють інформаційні потоки, що формуються в обліково-аналітичній системі підприємства і характеризуються наявністю прямого і зворотного зв'язків. Розглянемо механізм взаємодії обліку і аналізу. Графічно функціональні зв'язки даного механізму зображені на рис. 1.

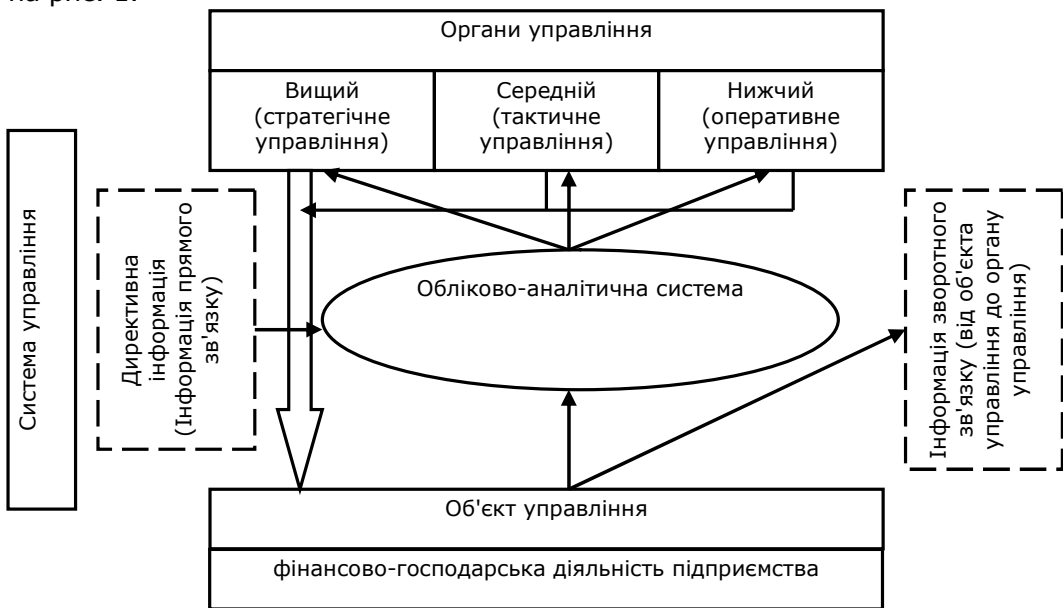

Рис. 1. Роль обліково-аналітичної системи в системі управління підприємством [1]

Прямий зв'язок у системі управління підприємством проявляється потоком управлінської інформації, яка формується управлінським відділом у співвідношенні із завданнями управління і даними про макроекономічний стан. Дані фактори повинні забезпечувати доцільність і результативність функціонування об'єкта управління і системи управління підприємством. Це можливе тільки тоді, коли орган управління має точну і повну інформацію про фактичний стан фінансово-господарської діяльності підприємства. Наявність сформованої обліково-аналітичної системи, яка відповідає усім висунутим до неї вимогам достовірності та повноти, дозволяє забезпечити формування управлінських рішень на всіх рівнях управління, забезпечити контроль і керованість господарськими процесами, здійснити аналіз

фінансово-господарської діяльності підприємства і оцінити ефективність управління ним [12].

Зворотний зв'язок у системі управління підприємством – це спрямовані в протилежних напрямках потоки обліково-аналітичної інформації, які визначаються об'єктом управління і зберігають дані про виконання прийнятих рішень, фактичну інформацію про господарські процеси. Спостереження та збір інформації здійснюється за рахунок обліково-аналітичної системи підприємства.

Висновки та напрями подальших досліджень. Таким чином, у сучасному світі з розвитком ринкових відносин роль обліку і аналізу в організації господарської діяльності значно зростає. Це пов'язано з тим, що обліково-аналітична інформація відповідає всім вимогам, необхідним для управління підприємством. Інформаційні дані, сформовані в обліково-аналітичній системі, розглядаються користувачами як основа при формуванні кінцевих фінансових результатів господарської діяльності підприємства, прийняття ефективних управлінських рішень. Тому, подальшими напрямками дослідження у цій галузі є розробка для керівництва конкретного підприємства, з врахуванням його особливостей, необхідної кваліфікованої системи організації обліково-аналітичного забезпечення. Це стане основою об'єктивності аналітичних процедур, дозволить виявити фактори, які впливають на кінцевий результат роботи підприємства, і дасть змогу приймати ефективні управлінські рішення.

Отже, формування інформаційної бази про фінансово-господарську діяльність економічного суб'єкта на основі даних бухгалтерської (фінансової) звітності відбувається, виходячи з синтезу методик обліку, аналізу та аудиту, за допомогою збору, реєстрації, узагальнення, аналізу та контрольних дій з метою оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації. Модель системи обліково-аналітичного забезпечення – це процес безперервних, взаємопов'язаних дій, що утворюють замкнутий цикл управління, ядром якого виступає система бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел:

1. Акчурина Е. В. Управленческий учет : [учеб.-практ. пос.] / Е. В. Акчурина, Л. П. Солодко, А. В. Казин. – М. : Прогресс, 2009. – С. 35-36.
2. Атамас П. Й. Управлінський облік : [навчальний посібник] / П. Й. Атамас. – Д.–К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 440 с.
3. Булгакова С. В. Управленческий учет: проблемы теории : [монография] / С. В. Булгакова. – Воронеж, 2006. – С. 108-109.
4. Васильківський Д. М. Аналіз можливості реалізації механізму підвищення економічного потенціалу підприємства / Д. М. Васильківський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – №3. – Т.3. – С. 113–115.
5. Волощук Л. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства / Л. О. Волощук // Праці Одеського політехнічного університету. Економіка. Управління. – 2011. – Вип. 2 (36). – С. 329-338.

6. Голячук Н. Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством / Н. Голячук // Економічний аналіз : зб. наук. праць ; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2010. – Вип. 6. – Ч. 3. – С. 408-410.

7. Гудзинський О. Д. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту / Гудзинський О. Д., Кірейцев Г. Г., Пахомова Т. М. // Облік і фінанси АПК. – 2008. – №3. – С. 89-93.

8. Гуцайлук З. Деякі питання реформування системи бухгалтерського обліку: концепція та реалізація / Гуцайлук З. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 10. – С. 11-17.

9. Загородній А. Г. Консолідація обліково-аналітичної інформації / А. Г. Загородній // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : збірник наукових праць ; відповідальний редактор О. Є. Кузьмін. – Львів : Видавництво Львівська політехніка, 2012. – С. 92-99.

10. Камінська Т. Г. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту в сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.06.04 [Електронний ресурс] / Т. Г. Камінська ; Нац. аграр. ун-т. – К., 2006. — 20 с. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/ard/2006/06ktgmsp.zip>

11. Соколов Я. В. Бухгалтерский управленческий учет : от истоков до наших дней : [монография] / Я. В. Соколов. – М., 2009. – С. 12-14.

12. Скрипник Н. В. Сутність стратегічної управлінської звітності та підходи щодо її формування / Н. В. Скрипник, М. Є. Скрипник // Міжнародний науковий журнал «Науковий огляд» : ЦМНС «ТК Меганом». – Київ, 2015. – № 5 (15). – С. 19-26.

13. Титаренко Г. Б. Методичні підходи для побудови обліково-аналітичної системи з використанням експертних оцінок / Титаренко Г. Б., Корінько М. Д. // Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 4. – С. 66-69.

Mykola Skrynyk, Candidate of Economic Sciences,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of KNTEU, Chernivtsi

REGISTRATION-ANALYTICAL MAINTENANCE OF CONTROL SYSTEM OF AN ENTERPRISE: THEORETICAL ASPECT

Abstract

Components of methodological foundations of accounting and analytical management support of an enterprise are investigated. It is noted that the system of accounting and analytical management of an enterprise is a big system that integrates various subsystems and methods and subordinates them to the objective of providing an information management process. It is proved that the system of accounting and analytical management of an enterprise is an open system in dynamic interaction with the environment. This interaction is caused by the purpose of information support of users' needs in terms of changing economic environment. In this regard, the formation of an information base on financial and economic activity of an economic entity based on the financial statements, synthesis methods of accounting, accounting and auditing, by collecting, recording, synthesis, analysis and control is suggested.

Keywords: accounting and analytical implementation, management system, information base, accounting, analysis, audit, planning.

References:

1. Akchurina, E.V., Solodko, L.P., Kazin, A.V. (2009). *Upravlencheskij uchet* [Management Accounting]. Progress, Moscow, pp. 35-36 (in Russ).

2. Atamas, P.J. (2006). *Upravlins'kyj oblik* [Management Accounting]. Tsentr navchal'noi literatury, Kyiv, 440 p. (in Ukr.).

3. Bulgakova, S.V. (2006). *Upravlencheskij uchet: problemy teorii* [Managerial Accounting: problems of theory]. Voronezh, pp. 108-109 (in Russ).
4. Vasyl'kivs'kyj, D.M. (2012). Analysis of the possibilities of realization mechanism of increasing the economic potential of the company. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu [Herald of Khmelnytsky National University]*, vol. 3, pp. 113-115 (in Ukr.).
5. Voloschuk, L.O. (2011). Accounting and analytical support of innovative development of enterprise. *Pratsi Odes'koho politekhnichnoho universytetu [Proceedings of the Odessa Polytechnic University]*, vol. 2 (36), pp. 329-328 (in Ukr.).
6. Holiachuk, N. (2010). Accounting and analytical support as an important part of enterprise management. *Ekonomichnyj analiz [Economic analysis]*, vol. 6, pp. 408-410 (in Ukr.).
7. Hudzyn's'kyj, O.D., Kirejtsev, H.H., Pakhomova, T.M. (2008). The theoretical aspects of accounting and analytical management mechanism. *Oblik i finansy APK [Accounting and Finance AIC]*, vol. 3, pp. 89-93 (in Ukr.).
8. Hutsajliuk, Z. (2007). Some of the reform of the accounting system: concept and realization. *Bukhhalters'kyj oblik i audit [Accounting and Auditing]*, vol. 10, pp. 11-17 (in Ukr.).
9. Zahorodnij, A.H. (2012). Consolidation accounting and analytical information. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku [Management and business in Ukraine: stages of development and problems]*, pp. 92-99 (in Ukr.).
10. Kamins'ka, T.H. (2006). *Accounting and analytical support financial management in farms*. Abstract to PhD dissertation, Accounting, Analysis and Audit. National Agrarian University, Kyiv (in Ukr.).
11. Sokolov, Ja.V. (2009). *Buhgalterskij upravlencheskij uchet: ot istokov do nashih dnei* [Management accounting: from the beginnings to the present day]. Moscow, pp. 12-14 (in Russ).
12. Skrypnyk, N.V., Skrypnyk, M.E. (2015). The essence of strategic management reporting and approaches for its formation. *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal «Naukovyj ohliad» [International scientific journal "Science Review"]*, vol. 5 (15), pp. 19-26 (in Ukr.).
13. Titarenko, H.B., Korin'ko, M.D. (2010). Methodological approaches for the construction of accounting and analytical systems using peer reviews. *Oblik i finansy APK [Accounting and Finance AIC]*, vol. 4, pp. 66-69 (in Ukr.).

УДК 657.478

Ж.С. Труфіна, к.е.н., А.О. Труфен, к.е.н.,

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРВІСНОЇ ВАРТОСТІ ТА ОБЛІК ПРИДБАНИХ ТОВАРІВ ЗА ВАЛЮТУ

Анотація

У статті досліджується механізм порядку формування первісної вартості, який насамперед залежить від шляхів надходження товарно-матеріальних цінностей і форми оплати. Визначено основні складові первісної вартості товарів придбаних за валюту, при чому при формуванні первісної вартості необхідно врахувати те, яка подія була першою: оприбуткування чи перерахування за товари передоплати, крім того, зазначено алгоритм взаємозв'язку і послідовність визначення складових первісної вартості товарів, придбаних за іноземну валюту, що використовують на практиці, а також для точного визначення первісної вартості наведено приклад формування первісної вартості імпортованих товарів з відображенням на рахунках бухгалтерського обліку, розглянуто зміни з врахуванням вимог ПКУ, національних П(С)БО.